

บทที่ 5

วิเคราะห์ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงเนื้อหาและพื้นที่ของไดอารีออนไลน์ของตัวอย่างที่ศึกษา โดยจะใช้ ทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหา และพื้นที่ไดอารีออนไลน์

1. วิเคราะห์ไดอารีออนไลน์

การเขียนไดอารีออนไลน์ได้เป็นที่แพร่หลายในคนทุกกลุ่มในโลกไซเบอร์สเปซ เป็น นวัตกรรมใหม่ที่ได้รับการยอมรับจากสังคมออนไลน์ บุคคลมีความสนใจและประเมินว่าไดอารี ออนไลน์นี้มีประโยชน์ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการ และมีคุณค่าเพียงพอที่จะ เกิดการยอมรับ เมื่อทดลองใช้แล้วเห็นว่าเป็นประโยชน์จริงๆ ก็เกิดการยอมรับและแพร่หลายไป อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

แรงจูงใจในการเขียนไดอารีออนไลน์ที่เห็นได้ชัดอย่างหนึ่งก็คือความเหงา ความไม่ ต้องการที่จะอยู่เพียงลำพัง รวมทั้งหลีกเลี่ยงจากความเป็นจริงในชีวิตประจำวันที่ไม่มีความสุข การ ชอบแสดงออก ความอยากรู้อยากลองก็เป็นอีกจุดหนึ่งที่ทำให้คนสนใจที่จะเขียนไดอารีออนไลน์ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เจ้าของไดอารีออนไลน์ได้เขียนไว้ ในสังคมออนไลน์แม้ว่าจะไม่มีใครรู้จักใครไม่เคยเห็นหน้าแต่ก็ยังต้องการที่เป็นที่ยอมรับในสังคม

การเขียนไดอารีออนไลน์เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละคนนำมาทำความเข้าใจในด้านต่างๆ เป็นการเล่าเรื่องที่อยู่ในใจ เป็นการฝึกคิดในเรื่องราวด้วยตัวเอง รวมทั้งยังได้ เรียนรู้มุมมองของคนอื่นๆ เมื่อกลับมาอ่านอีกทีก็จะรู้สึกมีความสุข เป็นทั้งถ่วงความทรงจำ และที่รองรับระบายเรื่องราวที่ไม่ดี ได้แลกเปลี่ยนความรู้สึกให้กับคนอื่นๆ ได้อ่าน การเขียน ไดอารีช่วยในการกระตุ้นจินตนาการ เหตุผล ความคิด ช่วยสะท้อนภาพความรู้ในตัวเอง

เจ้าของไดอารีออนไลน์ทั้ง 5 คนค่อนข้างที่จะใช้เวลาในไดอารีออนไลน์ค่อนข้างมากทั้ง ในด้านการเขียนและการตามอ่านตามบันทึกข้อเสนอแนะให้กับคนอื่นๆ ที่เขียน ไดอารีเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากเจ้าของไดอารีคนหนึ่งใช้เวลากับคอมพิวเตอร์นานจนที่บ้านจำกัดเวลาในการใช้ อินเทอร์เน็ต หรืออีกคนที่ตามอ่านไดอารีของคนอื่นๆ ก่อนที่จะบันทึกไดอารีของตัวเอง ซึ่งทำให้ เสียเวลากับคอมพิวเตอร์มากกว่าการทำกิจกรรมอื่นๆ ในชีวิตจริง

1.1 เนื้อหาไดอารีออนไลน์

เนื้อหาที่ปรากฏทั้ง 5 คนเป็นเนื้อหาที่มีความเป็นส่วนตัวและเป็นเรื่องทั่วๆ ไป ในเนื้อหาเหล่านั้นจะเป็นการปลดปล่อยความตึงเครียดหรืออารมณ์ต่างๆ ที่เกิดจากตัวของเจ้าของไดอารีเองหรือจากสภาวะแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งการเขียนเล่าเรื่องเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน หรือเหตุการณ์ทางสังคมในขณะนั้น เป็นบันทึกเรื่องราวของความรัก เรื่องราวที่จะช่วยให้ปรับปรุงข้อผิดพลาดในการใช้ชีวิต เรื่องความคิดส่วนตัวที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและ เรื่องที่ต้องการระบายไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งบางครั้งมีความรู้สึกว่าคุณที่เขียนไดอารีออนไลน์ยินยอมเปิดเผยเรื่องราวส่วนตัวของตัวเองให้กับคนที่ไม่สนิทและไม่เห็นหน้าตาให้รับรู้ได้อย่างสบายใจมากกว่าคนที่เจอกันในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในเรื่องที่ไม่ค่อยดี หรือบางครั้งอาจจะไม่กล้าที่จะพูดคุยโดยตรงแต่ใช้ไดอารีออนไลน์เป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราวให้กับคนใกล้ชิดได้เข้ามาอ่านและรับรู้ถึงความรู้สึกนั้น

การบันทึกเนื้อหาไดอารีออนไลน์บางครั้งก็เป็นแค่เพียงการระบายไม่ได้ต้องการคำแนะนำหรือความช่วยเหลือจากผู้เข้ามาอ่านหรือแสดงความคิดเห็น แต่เป็นเพื่อความสบายใจที่ได้ปลดปล่อยสิ่งที่อัดอั้นอยู่ภายในใจ ซึ่งจะเห็นได้จากการที่เจ้าของไดอารีออนไลน์บางคนลบข้อความที่ได้บันทึกไปแล้วทิ้งและเขียนเรื่องใหม่ขึ้นมาแทนเรื่องเดิมที่เป็นเรื่องไม่ดีและไม่อยากให้คนอื่นได้รับรู้

การใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เป็นตัวแทนของความรู้สึกก็ทำให้เห็นภาพความรู้สึกเพิ่มมากขึ้น เช่น การใช้เพลง การใช้รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ทำให้คนที่เข้ามาอ่านได้รับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของเจ้าของไดอารีออนไลน์มากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้บางครั้งก็เป็นแรงจูงใจหรือแรงดึงดูดให้คุณเข้ามาอ่านเนื้อหาของเจ้าของไดอารีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้แล้วการใช้รูปภาพหรือเพลงก่อให้เกิดความสนใจในการที่จะเข้ามาแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้บันทึกลงไป ในไดอารี

จากการที่ไดอารีออนไลน์เป็นโลกเสมือนจริง การสร้างเนื้อหาในการเขียนไดอารีออนไลน์ก็เช่นกันอาจจะเป็นการสร้างภาพขึ้นมา ซึ่งบางทีอาจจะไม่ได้เขียนจริงๆ แต่เป็นการเขียนจากจินตนาการ เล่าเรื่องจากจินตนาการของเจ้าของไดอารีออนไลน์ ซึ่งสามารถตอบสนองจินตนาการของผู้เขียนไดอารี และตามที่เจ้าของไดอารีออนไลน์อยาก让别人เห็น โดยการจินตนาการตามตัวหนังสือและรูปภาพที่ปรากฏ ซึ่งในบางครั้งก็อาจจะทำให้เจ้าของไดอารีออนไลน์หรือคนที่เข้ามาอ่านสนุกหรือหลงไปกับภาพที่เจ้าของไดอารีออนไลน์สร้างขึ้นมา

มนุษย์ทุกคนย่อมต้องการให้คนมารับฟังและเข้าใจในสิ่งที่ตนเองเป็นหรือประสบอยู่ เจ้าของไดอารีออนไลน์ทุกคนก็ย่อมที่จะคาดหวังไว้ว่าจะมีคนอ่านหรือให้กำลังใจให้ความเห็น

ในทางที่ดี เมื่อได้รับการบันทึกข้อเสนอแนะในทางบวกหรือแค่เพียงการทักทายหรือการใช้สัญลักษณ์ที่เรียกกันว่าอีโมติคอน (Emoticon) หรือการสนับสนุนก็จะทำให้รู้สึกพอใจ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีขึ้น แต่บางประโยคสั้น ๆ ก็ทำให้รู้สึกดีไม่จำเป็นต้องออกมาเป็นคำพูด แต่สัญลักษณ์รอยยิ้มก็ทำให้รู้สึกว่าไม่ได้อยู่เพียงลำพัง มีคนที่พร้อมที่จะรับฟังเรื่องราวต่างๆ เพราะในชีวิตจริงไม่สามารถที่จะพูดคุยหรือไม่กล้าที่จะเข้าไปปรึกษาปัญหาได้ รวมทั้งในบางครั้งคนเราก็ต้องการคนที่จะมาเห็นด้วยแม้ในเรื่องที่ไม่ดี

การบันทึกเนื้อหาลงในไดอารีออนไลน์เมื่อบันทึกลงไปแล้วเจ้าของก็จะเข้ามาอ่านเรื่องราวเนื้อหาที่ตัวเองได้เขียนไปอีกครั้ง รวมทั้งเข้ามาอ่านว่ามีใครเข้ามาแสดงความคิดเห็นบ้าง และความคิดเห็นนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็จะช่วยทำให้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและคนอื่น โดยเฉพาะการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ได้มองเห็นสะท้อนถึงตัวเองว่าเป็นอย่างไร รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นก็เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงตัวตนของคนเข้ามาแสดงความคิดเห็นด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้แล้วเนื้อหาที่ได้บันทึกลงไปเมื่อได้รับการแสดงความคิดเห็นที่ดีให้กำลังใจก็ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีๆ ต่อกัน เกิดการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีแก่ทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้เข้าใจเรื่องราวๆ ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น และยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมโดยเนื้อหาที่แต่ละฝ่ายได้บันทึกลงไปจะส่งผลถึงการรับรู้ การคิด และพฤติกรรมเช่นกัน

1.2 พื้นที่ไดอารีออนไลน์

จากตัวอย่างของไดอารีออนไลน์ที่ศึกษาทั้ง 5 คน แต่ละคนจะมีบุคลิกที่แตกต่างกันไป แต่ละคนก็จะใช้พื้นที่ไดอารีออนไลน์แตกต่างกันไป ซึ่งพื้นที่ในไดอารีที่มีความสำคัญก็คือพื้นที่ในการบันทึกเนื้อหาและพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น

ด้วยความที่ไดอารีออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งในโลกไซเบอร์สเปซ ทำให้สามารถติดต่อกับใครก็ได้ที่เราไม่รู้จักมาก่อนเพียงบนจอแคบๆ รวมทั้งยังช่วยย่อโลกให้เล็กลงสร้างมิติเวลาและสถานที่ให้แคบแต่ไม่มีขอบเขตจำกัด

พื้นที่ไดอารีออนไลน์จะเป็นพื้นที่ในการแสดงตัวตนหรือสร้างตัวตนผ่านทางไดอารีออนไลน์ เราไม่สามารถที่จะทราบถึงลักษณะตัวตนที่แท้จริงของเจ้าของไดอารีได้ เพราะในโลกของคอมพิวเตอร์จะใช้การสื่อสารโดยการพิมพ์เป็นหลักเราไม่สามารถมองเห็นหน้าตาสีหน้าท่าทางของกันและกัน แยกไม่ออกว่านี่ผู้ชายหรือผู้หญิงหรือเพศไหน เด็กหรือผู้ใหญ่ อายุเท่าไร ทำให้บุคคลสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมหรือสร้างตัวเองขึ้นมาใหม่ในสิ่งที่ไม่สามารถเป็นได้หรือไม่สามารถทำได้ในกรอบของสังคมปกติ แต่ในโลกของออนไลน์มีอิสระทุกอย่าง ทั้งในด้านความคิดและการกระทำ เขาอาจจะแสดงตัวตนออกมาในลักษณะที่เขาเป็นหรือที่เพิ่งสร้างหรือเพิ่งค้นพบ อาจจะเป็นตัวจริงหรือตัวปลอมก็ได้ คนอื่นไม่รู้ที่เราเป็นใครถ้าเราไม่เปิดเผย ทำให้เรา

สามารถทำได้แสดงได้อย่างเต็มที่ ได้เป็นในสิ่งที่ยากจะเป็น ไดอารีออนไลน์เป็นช่องทางที่ทำให้คนเปิดเผยแสดงความเป็นตัวของตัวเอง นอกจากนี้แล้วยังเป็นเวที แสดงความคิดเห็นเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างเต็มที่

พื้นที่ในส่วนการบันทึกเนื้อหาเราสามารถสร้างตัวตนและความเป็นไปต่างๆ ในส่วนนี้ เราสามารถแสดงภาพหรือส่วนประกอบต่างๆ ที่ทำให้รู้สึกตัวเรามีตัวตนจริงๆ ซึ่งบางครั้งตัวตนนั้นอาจจะไม่ใช่ตัวตนจริงๆ ของเรา

พื้นที่ของการสื่อสารแบบเผชิญหน้าผ่านทางคอมพิวเตอร์ เป็นการเผชิญหน้าที่ไม่สามารถจะสังเกตถึง สีหน้า ท่าทาง พฤติกรรมที่แท้จริงได้ แต่ก็เป็นการดีเพราะบางครั้งการเผชิญหน้าผ่านทางคอมพิวเตอร์มีความสุขมากกว่าการเผชิญหน้ากันจริงๆ กลายเป็นพื้นที่ในการปรึกษาหรือขอความคิดเห็นโดยที่รู้สึกสบายใจเมื่อได้เล่าเรื่องออกไป แม้ว่าในบางครั้งสิ่งนั้นอาจจะไม่ใช่ปัญหาหรือเรื่องราวที่ทำให้รู้สึกอึดอัดหรือลำบากใจ การได้ระบายหรือเล่าเรื่องสิ่งต่างๆ ทำให้รู้สึกสบายใจขึ้น ไดอารีออนไลน์เป็นอีกช่องทางที่สามารถระบายได้เพราะในบางครั้งไม่รู้จะระบายกับใคร บางครั้งอยากเล่าอยากระบายแต่คนใกล้ชิดหรือเพื่อนก็ไม่รับฟังหรือบางครั้งเป็นเรื่องที่ไม่ดี เรื่องน่าอาย ไม่สามารถที่จะคุยได้ในชีวิตประจำวัน แต่ต้องการที่จะระบายหรือเล่าเรื่องให้คนอื่นได้รับรู้

พื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นก็เป็นอีกพื้นที่หนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นบุคคลเห็นว่าคนที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นก็มีตัวตนเช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตามทั้งพื้นที่ในการบันทึกเรื่องราวและพื้นที่ที่แสดงความคิดเห็นเป็นการสื่อสารในโลกเสมือนจริง การสื่อสารเป็นการสื่อสารผ่านตัวหนังสือไม่สามารถที่จะเห็นหน้าตาท่าทางได้ จึงทำให้เกิดการทดลองเป็นเพศต่างๆ บางครั้งเกิดการสลับเพศ สร้างตัวตนที่หลากหลาย ทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากชีวิตประจำวัน

การเปิดเผยตัวตนมากเกินไปก็ทำให้ความเป็นส่วนตัวลดลง เพราะมีคนเข้ามาอ่านมาก ทำให้คนรู้จักมากขึ้น ก็จะต้องระวังตัวมากขึ้นการที่จะบันทึกอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดมากไปก็อาจจะไม่ได้ แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าเจ้าของไดอารีจะเปิดเผยเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองมากน้อยแค่ไหน บางคนเปิดเผยมาก บางคนเปิดเผยน้อย ซึ่งก็ทำให้เห็นว่าไดอารีออนไลน์ความเป็นส่วนตัวก็ยังคงมีอยู่ นอกจากนี้แล้วบางครั้งยังมีการปิดไดอารีแล้วเปิดไดอารีขึ้นมาใหม่เมื่อคนที่รู้จักได้เข้ามาอ่าน

ไดอารีออนไลน์พื้นที่สาธารณะที่ใครก็สามารถเข้ามาอ่านหรือสอดส่องพฤติกรรมได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นคนรู้จักหรือใกล้ชิด การมีสิทธิในพื้นที่ของตนเองทำให้สามารถมีสิทธิที่จะเขียนอะไรหรือไม่เขียน สามารถเลือกคนที่จะตอบโต้ด้วย เลือกที่จะลบความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ที่ไม่พึงพอใจหรือทำร้ายความรู้สึก เป็นการใช้กลไกในการป้องกันตนเอง

แม้ว่าไดอารีออนไลน์จะเป็นพื้นที่สาธารณะ ทุกคนสามารถเข้าไปอ่านหรือสามารถแสดงความคิดเห็นได้ แต่ในบางครั้งเมื่อคนที่เข้ามาอ่านและแสดงความคิดเห็นที่ไม่ดีต่อเจ้าของไดอารี เจ้าของไดอารีก็สามารถที่จะลบข้อความนั้นออกได้ซึ่งทำให้เห็นว่าแม้ไดอารีออนไลน์เป็นพื้นที่สาธารณะแต่ก็ยังมีความเป็นส่วนตัวอยู่ โดยเฉพาะในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลหรือเรื่องเล่าต่างๆ

นอกจากนี้แล้วการเขียนไดอารีออนไลน์ยังเป็นการสร้างชุมชนออนไลน์ที่สามารถแลกเปลี่ยนพูดคุยได้ตลอดเวลาโดยไม่จำกัดในเรื่องระยะเวลาและระยะทาง เล่าเรื่องให้ทุกคนได้ฟังพร้อมกันไม่ต้องเล่าซ้ำกันหลายครั้ง ไม่ต้องรอให้ทุกคนว่างพร้อมกัน ไม่เสียเวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน รวมทั้งยังมีเวลาเหลืออีกมากมายในการที่จะเข้าไปอ่านไดอารีของคนอื่นๆ อีกการใช้พื้นที่แสดงความคิดเห็น ทำให้เกิดการสร้างมิตรภาพ การทำความรู้จักกันผ่านทางภาพที่ใช้แทนตัวเองในการเขียนไดอารีออนไลน์ และการรู้จักกันผ่านทางตัวหนังสือ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นที่ดีทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความผูกพัน เกิดการเป็นชุมชนออนไลน์จากการที่เข้ามาเขียนหรืออ่านเป็นประจำ การรู้จักกันมาก่อนและผ่านทางไดอารีออนไลน์ มีการบันทึกโต้ตอบเกิดความสัมพันธ์ในลักษณะชุมชนออนไลน์ เป็นการดูชีวิตคนอื่นผ่านทางข้อความในไดอารีออนไลน์เกิดความผูกพันและทำให้รู้สึกว่าแต่ละคนมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต เป็นการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ในรูปแบบสังคมออนไลน์เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ทำให้เกิดการติดต่อกันทางอื่นๆ ตามมาในโลกของความเป็นจริง

2. อภิปรายผล

จากผลการเก็บข้อมูลของกรณีศึกษาในระยะเวลา 3 เดือน จะเห็นได้ว่าทั้ง 5 คน ใช้ไดอารีออนไลน์ในการบันทึกเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการระบายไม่ว่าจะเป็นด้านดีหรือไม่ดี เรื่องราวของความรัก เรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวัน เล่าเรื่องส่วนตัว เรื่องเล่า เป็นพื้นที่ของการให้คำปรึกษาหรือกำลังใจต่างๆ รวมทั้งยังเป็นสถานที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์สร้างมิตรภาพในสังคมออนไลน์เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยนตร ขาวโต (2547) ที่ได้กล่าวไว้ว่าไดอารีออนไลน์นอกเหนือจากการเป็นพื้นที่เพื่อการระบายแล้วยังเป็นพื้นที่ของการสมาคมปรึกษาหารือ บอกเล่าประสบการณ์ เก็บความลับ ตลอดจนสนองตอบจินตนาการของผู้บันทึกในการสร้างตัวตนและสร้างเรื่องราวต่างๆ ที่ช่วยผ่อนคลายและปลดปล่อยความต้องการของผู้บันทึก

การเขียนไดอารีออนไลน์เป็นการระบายความรู้สึกออกมาโดยไม่จำเป็นต้องไปพบจิตแพทย์ ซึ่งเป็นการเผชิญหน้ากันจริงๆ และทำให้รู้สึกว่าตัวเองเป็นคนบ้า แต่การเขียนไดอารีออนไลน์เป็นการระบายที่แม้ว่าจะเป็นการเผชิญหน้าแต่ก็เป็นเผชิญหน้าที่ไม่เห็นถึงสีหน้า

ท่าทาง เป็นการเผชิญหน้าในลักษณะที่เสมือนจริง ทำให้รู้สึกสบายใจในการที่จะเล่าเรื่องราวต่างๆ ออกมาโดยไม่รู้สึกขัดใจหรือเกิดความรู้สึกขัดแย้งในใจ สามารถเล่าเรื่องหรือระบายได้อย่าง อิสระมากกว่าในชีวิตจริงที่บางครั้งไม่สามารถที่จะแสดงออกมาได้

การสร้างตัวตนบนพื้นที่ไออาร์ออนไลน์ก็เป็นการสร้างตัวตนที่หลากหลายมีการสลับเพศ กันเกิดขึ้น การแสดงพฤติกรรมบนไออาร์ออนไลน์ทั้งเจ้าของไออาร์และผู้ที่เข้ามาแสดงความ คิดเห็นอาจจะแสดงตัวตนออกมาในลักษณะที่เขาเป็นและในลักษณะที่สร้างขึ้นใหม่ซึ่งไม่ เพียงแต่ในไออาร์ออนไลน์ที่เกิดขึ้นแต่ในโลกออนไลน์อื่นๆ ก็เป็นแบบนี้เช่นกัน นอกจากนี้โลก ของคอมพิวเตอร์ยังทำให้เกิดการติดคอมพิวเตอร์ซึ่งเจ้าของไออาร์ออนไลน์หลายๆ คนก็เป็นแบบ นั้น

การบันทึกไออาร์ออนไลน์ยังช่วยในการสะท้อนคิดเกี่ยวกับตนเอง เจ้าของไออาร์ ออนไลน์เข้ามาอ่านไออาร์รวมทั้งข้อเสนอแนะ ซึ่งเหมือนกับการสื่อสารกับบุคคลอื่นช่วยทำให้ เข้าใจตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทักษะคิด เกิดมุมมอง หรือ ความคิดที่แตกต่างไปจากเดิม บางครั้งก็เกิดการต่อยอดทางความคิด

ไออาร์ออนไลน์ยังเป็นพื้นที่ที่ทำให้เรามองเห็นพฤติกรรมของคนเข้ามาเขียนไออาร์ ซึ่ง จะช่วยทำให้เราเข้าใจพฤติกรรมของผู้ที่บันทึกได้มากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องราวที่อยู่ในใจหรือมี ปัญหา ซึ่งอาจจะทำให้เราสามารถช่วยแก้ไขหรือป้องกัน รวมไปถึงเสริมสร้างความรู้สึที่ดีให้กับ เจ้าของไออาร์

การสื่อสารในโลกออนไลน์นั้นจะเป็นการสื่อสารผ่านตัวหนังสือ ดังนั้นอาจจะเกิดการ สื่อสารหรือวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม เช่น ในเรื่องของการใช้อีโมติคอนถ้าหากบางคนที่ไม่ได้รู้จักโลก ออนไลน์ก็อาจจะไม่เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์นั้น หรือบางครั้งเกิดการใช้คำหรือประโยคที่ ทำให้รวบรัดหรือทำให้ดูเหมือนว่าจะสุภาพขึ้น แต่ก็ยังเป็นคำที่ไม่สุภาพ

นอกจากนี้แล้วไออาร์ออนไลน์ยังเป็นพื้นที่ในการสร้างความรู้สึสบายใจ บางครั้งก็เป็น เพียงแค่ต้องการเล่าเรื่องราวที่อัดอั้นหรือสิ่งที่อยู่ในใจออกมา ไม่ได้ต้องการความเห็นหรือ คำปรึกษา หรือบางครั้งก็เป็นเพียงการอยากเล่าเรื่องให้คนอื่นฟัง โดยที่คนอื่นๆ ไม่สามารถที่จะเข้า มาโต้แย้งหรือคัดค้านในขณะที่เล่าได้

แต่อย่างไรก็ตามการบันทึกไออาร์ออนไลน์แม้จะเป็นการเอาเรื่องของตนเองไปไว้บนที่ สาธารณะ แต่ก็ยังมีความเป็นส่วนตัวอยู่ ดังจะเห็นได้จากการแสดงเนื้อหาบนเนื้อที่ที่ใครก็สามารถ เข้ามาอ่านมาวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นได้ แต่ก็สามารถที่จะลบความคิดเห็นหรือเนื้อหาที่ไม่ดีทิ้ง ออกไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็เป็นการใช้กลไกในการป้องกันตนเองอีกทางหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงจากความ เป็นจริงที่ปวดร้าวหรือไม่มีความสุข รวมถึงการที่เข้ามาระบายในไออาร์ออนไลน์ก็เป็นการใช้ไออาร์

ออนไลน์มาแทนที่ในการระบายอารมณ์ต่างๆ ความคับข้องใจที่มีต่อสิ่งต่างๆ แต่ไม่สามารถที่จะทำอะไรกับสิ่งเหล่านั้นได้

การปฏิสัมพันธ์กันจากการลงบันทึกเนื้อหาและการแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะในความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ที่ดี ทำให้เกิดความรู้สึกที่อยากจะสานความสัมพันธ์กับบุคคลนั้น เกิดความผูกพันกันผ่านตัวอักษร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้สังคมเล็กๆ ในโลกออนไลน์กลายเป็นสังคมใหญ่ขึ้นมา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

จากการเก็บข้อมูลในเนื้อหาและการใช้พื้นที่ไดอารีออนไลน์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในสถานศึกษาอาจจะต้องสร้างไดอารีออนไลน์ขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสระบายความคับข้องใจหรือได้เข้ามาบันทึกเรื่องราวต่างๆ เพื่อเป็นการช่วยลดความเครียดนั้นลง ซึ่งทางโรงเรียนจะต้องจัดให้ครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษาได้เข้าไปอ่านและเพื่อทราบถึงข้อมูล ความรู้สึกในตัวเด็กหรือปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นกับเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยง ซึ่งเมื่อทราบแล้วจะได้ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา ป้องกัน หรือแนะแนวผ่านทางไดอารีออนไลน์ เช่น การช่วยให้นักเรียนยอมรับตนเอง กล้าเผชิญกับการรับรู้ข้อบกพร่องของตนเอง รวมทั้งการฝึกทักษะในการแก้ปัญหา สามารถเผชิญกับเรื่องต่างๆ ในชีวิต สามารถเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง มีการปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข แต่อย่างไรก็ตามก็ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเรียนในการที่จะเขียนเรื่องราวต่างๆ ลงไป โดยครูต้องเข้าไปด้วยความรู้สึกที่เป็นกลางมิใช่เป็นการจับผิดนักเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยรวมไม่ได้เจาะจงเน้นในเรื่องอายุ เพศ อาชีพ ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปอาจจะเป็นการวิจัยเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น ในนักเรียน หรืออาจจะมีการเปรียบเทียบกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มคนที่มีอาชีพแตกต่างกัน เพื่อที่จะทราบว่าเนื้อหาการระบายและพื้นที่ที่จะมีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงไหน